Ч. 63 (9.623) Львів, середа 20 марта (7. ст ст.) 1918. Рік XXXIX.

Діло

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.

Конто почт. щекн. 26.726

Адреса тел.: „Діло—Львів".

Число телефону 565.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 5·— К.
чвертьрічно . . . 15·— „
піврічно . . . . 28·— „
цілорічно . . . . 56·— „

у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 4·— К.
чвертьрічно . . . 12·— „
піврічно . . . . 22·— „
цілорічно . . . . 43·— „

в Німеччині:
місячно . . . . . 28·— М.
цілорічно . . . . 56·— „

За зміну адреси платять ся 50 с.

Ціна оголошень:

Ринок оголошень, оголошуючий [illegible] 1·50, а наклейка [illegible] 2·— [illegible]

Окремі оголошення за [illegible]

Один примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 30 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло".

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Мадярські маґнати воюють аристократичну Польщу між демократичну Україну.

Мадяри боять ся української ірреденти. — Виключене угорських Українців від виборчого права.

Львів, 19. марта 1918.

Як доносить „N. Fr. Presse" з 16. с. м., гр. Юлій Андраші в приводу своєї статі про Польщу і Україну в „N. Fr. Pr." з 9. с. м., одержав від Поляків численні привіти. Підчас його побуту в Відни мали ся в нього з сього приводу депутації провінції польського кола, впроваджені п. п. гр. Баворовського, Кендзьора, Зелєнського і Сталінського. Також цілий ряд польських послів вложив йому візити в палаці.

Як відомо, гр. Андраші в статі, за яку зібрав похвалу польських політиків, заявив ся за лучення „незалежного" Королівства з „незалежною" Галичиною в польську державу при Австро-Угорщині і за границею Буга, вкінци Української Народньої Републики, щоб могти боронити перед нею Варшаву і Східні Галичини.

Про се становище гр. Андраші пише віденський кореспондент „Frankfurter Zeitung": „До заявів гр. Андраші хотимо додати, що вони не є спричинені відвідинами, які недавно кілька польських аристократів зробили в Будапешті, тільки ми чули ті заводи вже перед кількома тижнями в його уст. Поясняти се треба тим, що гр. Андраші відданий був за австро-польським рішенем та що йому як мадярському аристократови аристократичні Поляки є симпатичнійші від Українців, яких національне скріплене може йому бути тим менше приємне, що Поляки не мають в Угорщині своїх земляків, як те Українці мають у Карпатах кілька міліонів невиволених братів".

Мадярська преса в останних днях взагалі богато писала про небезпеку української ірреденти в приводу ревеляцій паризького дневника „Matin" про тайний договір між Австро-Угорщиною й Україною і пояснень офіціяльного дорадника української мирової делеґації п. Остапенка, даних у сій справі представникам преси.

„Matin" сконструував собі тайний договір, на основі якого Українська Народня Республика признала своє „desinteressement" що до угорських Українців і що до Бесарабії й обіцяла Австро-Угорщині шмат Поділя коло Хотіна, а як те Австрія обовязала ся поділити Галичину.

Заявлений про се п. Остапенко не тільки заперечив фактови істнованя такого договору, — чим як дипльомат повинен був вдоволити ся, — але про кожду точку в окрема висловив свій погляд. Отже сказав: що Україна не могла заявити свого „desinteressement" що до угорських Українців, бо кождий Українець дуже інтересує ся долею своїх угорських земляків; що в справі Бесарабії українське правительство видало ноту, в якій зголошує свій інтерес до сеї области; що своєї території українська держава Австро-Угорщині не відступила; що поділ Галичини є бажаний і — треба сподівати ся — буде переведений, одначе в Берестю в сій справі нічого не рішено.

Мадярська преса приєднала ся до слів п. Остапенка про те, що Україна інтересує ся долею своїх угорських братів, і в тоні, острім аж до незрозумілости, протестувала проти такого „вмішуваня у внутрішні справи Угорщини", додаючи, що в Берестю як conditio sine qua non поставлено українській делеґації умову невмішуваня в справи монархії.

Помінувши, що останнє твердженє не зовсім вірне, бо в одним з урядових комунікатів з Берестя власне було подано, що обі сторони в цілях улагодженя дружних відносин говорили також про свої внутрішні справи, звернемо увагу на те, що мадярська преса видимо має нечисту совість коли так розпоряджують ся. Вона очевидно не розуміє того, що що вище „desinteressement" держави, а що вище заінтересоване долею національної суспільности долею своїх земляків хотя не жадна національної держави. Українська держава, заключючи мир з Австро-Угорщиною на основі територіяльного стану з перед війни, тим самим ствердила своє „desinteressement" що до українських областий в Австро-Угорщині. Але щоби українському громадянству було байдуже, що буде діяти ся з українським народом в Австрії й Угорщині, сього від нього не буде вимагати ніякий розумний державний муж, бо знає, що се неможливе, що жива частина національного організму без огляду на державні границі мусить жити одним національним житєм.

Мадярські політики очевидно думають якраз і замість привязувати народи Угорщини до угорської державности, даючи їм як найбільшу змогу свобідного національного розвитку, стараються ся зробити їх „патріотами" через денаціоналізацію. Так прим. в теперішнім проєкті реформи виборчого права до угорського парляменту виборче право має бути звучене в увіченем мадярської народної школи, а в переходовій стадії зі знанем читати й писати по мадярськи, що виключає майже всіх Українців від виборчого права. Чи такими виїмковими законами Мадяри справді думають виплекати в Українців „любов" до їх „мадярської вітчини"?!

Гр. Юлій Андраші знаходить ся на зовсім фальшивій дорозі, коли пише, що відносини між Австро-Угорщиною й Україною повинні уложити ся на тій основі, щоб Україна „не хотіла й не сміла" плекати ірреденту в Австро-Угорщині. Національну ірреденту плекає національний гнет. Одинокий лік на неї: дати частки нації, які знаходять ся поза межами національної держави, такі можливости розвитку, щоб вони, плекаючи національну єдність в духовій сфері, не мали потреби вмагати до національно-державного з'єднення.

Се повинні заявити собі всі австрійські й угорські політики, які говорять про „українську ірреденту".

Львів, 19. марта 1918.

Як доносить „Gazeta Wieczorna", в селі Корниловичах в Сяноцькім знайдено рано на вулици якогось так страшно побитого чоловіка, що не можна було його пізнати. Коли по перенесеню до необлаваської хати прийшов він до себе, показало ся, що є се війт в Корниловичах — Поляк, якого, як сказав, мали так побити українські селяни, тому що в імени громади підписав заяву проти приєднання Холмщини до України і за приєднанєм Східної Галичини до Польщі. Перевезений до самбірського шпиталя, помер за кілька днів. Власти зарядили слідство.

Очищуване України від большевиків.

Львів, 19. марта 1918.

Вчерашний німецький комунікат доносить про обсадженє Миколаєва, найбільшої збіжевої пристани над Чорним Морем при устю Буга.

Попередних днів німецькі й українські війска заняли Чернигів і Харків, з якого большевики уступили перед приходом німецьких і українських війск, заохочуючи населенє до опору.

Ратифікація мира в Москві.

(ТКБ.) *Відень, 18. марта 1918.*

Російський народний комісар для заграничних справ вислав до заграничних урядів у Відни і Берліні таку іскрову телеграму:

Дня 16. марта 1918 надзвичайний всеросійський конгрес совітів робітничих, жовнірських, селянських і козацьких депутатів ратифікував в місті Москві мировий договір, який заключила Росія дня 2. марта з Берестю з державами почвірного союза.

В імени Його Величества Цісаря і Ц. к. Суд краєвий карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок ц. к. Прокураторії Державної, що зміст часописи „Діло" число 58. з дня 8 марта 1918 в артикулі „Польський національний конвент і проголошенє польського правительства в Австрії" містить в собі ознаки вступку в §§ 300, 302, 308 і 310 к. к. уважає доконану з дня 7. марта 1918 конфіскату за оправдану зарядає знищенє цілого накладу і видає на дужці § 493 к. к. заказ дальшого розширюваня того друкованого письма. Львів, дня 9. марта 1918. Рубіжді.

Мировий договір з Росією і Фінляндією в німецькім парляменті.

(ТКБ) *Берлін, 18. марта 1918.*

В німецькім парляменті при дебаті над мировим договором з Росією і Фінляндією промовив перший державний канцлер

Гр. Гертлінґ.

Він обговорює генезу берестейського мира. Не хоче вдавати ся в обговорене окремих сего мира в окремих державах. Коли ряд граничних держав увільнено з державного звязку з Росією, то відповідає се призванню Росією волі тих країв до самоозначеня. Під могучою охороною Німеччини краї сі можуть надати собі устрій, який відповідає їх відносинам, очевидно при береженю наших інтересів.

В Курляндії

виявки найшли найдальше. Делеґації з порученя цісаря я відповів, що признаю самостійність Курляндії і приняв з радістю до відома бажанє тісно злучити ся з Німеччиною, але застеріг собі остаточну деклярацію що до політичної форми такого звязку до хвилі, коли відносини Курляндії сконсолідують ся, а міродайні конституційні чинники означать своє становище.

Що до Литви,

то небавом прибуде сюди депутація краєвої ради, яка знов заявила бажанє тісно злучити ся з нами, почім наступить признанє Литви незалежним державним твором.

Трохи инакше представляє ся справа

в Лівонії і Естонії.

Оба сі краї, положені на схід від граничної лінії, признаної договором, остануть по думці арт. 6. окуповані німецькими поліційними силами, доки не буде привернений лад. Тоді прийде хвиля на нову політичну орієнтацію також сих країв. Надіюсь, що і вони бажати муть собі близьких зносин з Німеччиною, які однак не виключали б приязних відносин до і осі.

Ще кілька слів про Польщу,

про яку очевидно в договорі виразно не згадано. Звісна є проклямація обох цісарів з 5. падолиста 1916, яка проголосила світови самостійність сего краю. З сього виходить, що ближший устрій нової державности може наступити тільки на основі спільних переговорів між Німеччиною, наддунайською монархією і Польщею. З польських політичних кругів вийшла тепер думка уложити наші будучі відносини і виступлено з тим до правительства і членів німецького парляменту. Радо розважимо, чи і о скільки можливим є дійти на сій дорозі до цілі, до якої стремлять оба народи, а саме до забезпеченя наших інтересів і тривалих, добрих, сусідних відносин з польською державою.

По заключеню мира з Румунією мир на сході стане ся фактом. Однак не належить манити ся, начеб настав вже світовий мир. Антант хоче нас ще знищити, але ми не втратимо відваги. Ми приготовані на нові важкі жертви. Бог буде на далі з нами, але відповідальність за пролив крови спаде на тих, які його бажають.

Голяндія, антанта і осередні держави.

Рішене вже запало.

Львів, 19. марта 1918.

Перед великою битвою на заході знайшла ся антанта у примусовім положеню: вона потребує більшої перевозної фльоти, щоб перевезти $1^1/_2$ міліонову американську армію, харчі й муницію. Її власна, німецькими підводними лодками надшарпана фльота, не вистарчає на те. Отож антанта звернула ся до Голяндії з домаганем, щоб зараз видала всю свою торговельну фльоту за відповідним винагородженем. Тимчасом Голяндія сама потребує тої фльоти для себе, бо й у неї скупо з засобами поживи. Крім того Німеччина загрозила їй, що як видасть антанті свою фльоту, то не одержить від Німеччини ні вугля, ні металів, а крім того наразить ся на безпощадне нищенє своєї фльоти.

Голяндія спробувала переговорів і предложила антанті, що видасть їй $^1/_2$ міліона тон, а 900.000 тон задержать собі для власної потреби. На те Англія не пристала й задержала в Сінґапоре значну скількість голяндських кораблів, наладованих товарами з голяндських кольоній. Те саме грозить голяндським кораблям, що знаходять ся в Америці.

Супроти того Голяндія мусіла уступити й хотя нехотя пристала на видачу торговельної фльоти під умовою, що антанта зносе тритъ її в засоби поживи.

Перед утворенем польського кабінету.

Станковський президентом міністрів. — Німеччина на мир. — До звічливости супроти Поляків.

Львів, 19 марта 1918.

Як доносять з Варшави, до [illegible] ський по повороті з Берліна відбув [illegible] ну нараду з Реґенційною Радою, [illegible] дня вручив місію утворення нового [illegible] який має бути зложений до кінця [illegible] ня. З сього виносять що д-р Ст[illegible] мусів дістати в Берліні найменш[illegible] ненє, що державно-творча діяльність [illegible] шаві не буде утруднювана. Що до [illegible] Польщі вважають питанє непо[illegible]

В Відни перебував в останніх [illegible] їхавши з Берліна, гр. Ровікер, [illegible] партії центра, яка головно веде [illegible] справі порозуміня з Берліном. Гр. [illegible] конферував з президентом міністрів [illegible] ром, з польським міністром [illegible] Твардовським, з німецьким [illegible] польськими політиками. В розмові [illegible] бісником „N. Fr. Presse" сказав, [illegible] єть ся успіху своєї акції. З Відня [illegible] Ровікер знов до Берліна.

В звязку з сею акцією „Münchener [illegible] sie Nachrichten" доносять з Берліна, [illegible] проти хибних представлень одної [illegible] ся про практичне значінє польсько-[illegible] змагань зблизити оба народи, про [illegible] говорило ся в останніх днях, можна [illegible] дити, що німецьке правительство [illegible] формі не брало участи в тих змаганях. [illegible] вительство не має тепер причини [illegible] супроти Поляків якої небудь [illegible] більше коштом евентуальної потреби [illegible] печення границь на сході. Ціле [illegible] є тої думки і в найблизшім часі [illegible] тим публично. Належить також [illegible] що фальшива є вістка, начеб [illegible] кого парляменту брала участь в [illegible] ренціях з польськими представниками.

Підпасуймо ся всі — Духовники, люди вільних зарібків, міщани, ремісники та робітники на [illegible] Українського Банку. За одну [illegible] присилати 400 К. на книжочку [illegible] „Дністра" ч. 11.200!! Мусимо [illegible] З міліони до двох тижнів!

Дебют одного з наймолодших.

(Докінчене).

Розмірно ліпшим уважаю нарис п. з. „Суєта". Нарешті довідуємо ся від автора, що його мучить, що становить зміст його суму. Людське багно. Чому він так називає се, а не инакше, не довідуємо ся. Може відповідю на се буде представлений тут тип, що вже привик байдужно махати рукою й глухо викидувати коротке слово: „Суєта". Але сього було б за мало, щоб говорити про „людське багно". І той приятель, що гармонізує пісню про похорони рожевих мрій (— якже хотіло б ся почути від молодецького [illegible] [illegible] проти мрій, щоб мажи їх мрії [illegible] в мрями попередного покоління —) й опісля бє себе в груди тай дає свою ману робить се без причини. Словами „недоля" й „час усего навчить", годі се пояснити. Але все таки маємо тут бодай можність, пробувати знайти ключ настроєвости автора, про що на кінці.

„На розпуті по півночи два брати зійшли ся". Дивоглядне стилем зіставлене двох типів: позитивного й негативного. Тема зовсім інтересна, оброблене знов неможливе, й через те в загальниках гине тема. Пр. „Браті ку! Ходи! Поклонимо ся нашому Сонцю (?), вмиємо ся росою Весни (?) й Воскресене (?), проголосимо вранці (?)" Що розуміти під тими словами? Зі збірки не довідаєш ся.

„Розбитий дзвін" (в память Стефеня). Про сей нарис можна те саме сказати, що про „Суєту". Він міцно вяжеть ся з „Суєтою" своєю сповідю. „Пустили мене на житєвий шлях, як сироту... Казали шукати щастя. А я ходив тай вянув, бо щастє утікало... Люди вирали мені душу... Мої надлюдські болі! Матінко! Ти вбдарила мене недолею, сумев і сльозами. Возьми за ручку свою дитину тай поведи десь у тихий рай забуття. Бо вона сліпа, тінь людини... А кругом тільки хамство, маски, підлота. Де ратунок знайду, де сил почерпну?... Друже житя! Говорю тобі тай не знаю, чого хочу від тебе... Прости!!!"

Останний нарис „Цвитар розповідає" — се романтичне рецитативо в понурих тонах (зразок: „А по заву в чорних плахтах вскулені дні сумні...") Можна його схарактеризувати як переливанє болю, — що повстає з обсервації реальних воєнних терпінь, — у стрітя. Вплив романтичної літературки позаміщої доби [illegible] — —

Я пробував розгинути кождий кусник sine ira, але cum studio. Заміром моїм було відповісти собі на питанє: що дає наступаюче покоління?

Гете сказав: „Той, що хоче здати справу в місенітиці, знайдеть ся все в клопоті. Бо він хоче дати понятє про те, що властиво не є нічим і в той спосіб робить його чимсь..."

Сего висказу не прикладаю до цілої збірки; противно: бачу в ній крім „нічого" також одну вельми цінну річ, одно memento, один крик, що повинен звернути увагу покликаних людий на нашу молодіж. Бо слушно каже той сам мислитель, що ні найгірша ні найліпша річ не висказує так собі з одного чоловіка, ні навіть з одного періоду часу тільки „man kann Beiden eine Stimmlaiel der Herkunft nachweisen".

Обмежений недостаточею місця не можу сього зробити й мушу вдоволити ся побіжним представленем своїх висновків. Перед нами ширий, молодечий тар одного з [illegible] вийшли з долу, з народу. Вже [illegible] сувала його „тужисю місяцю", [illegible] в головку брав тай серед суму [illegible] в школі очевидно не вустрів [illegible] ні ясного — в тій нужденній [illegible] де лучають ся професори, що не [illegible] віть правописі, що може [illegible] редактор. Не натрафив на жадну [illegible] ших одиниць між керманичами [illegible] І просто зі шкільної лавки [illegible] війни. Переніжена душа й [illegible] ка зареаґувала на біль, який [illegible] ґували як уміли і чим могли. [illegible] мимохіть — обжалували.

Так, я бачу в сій [illegible] відповідь на питанє, чому з [illegible] дять у нас тугі борці. Порівнайте [illegible] ліня молодіжи, що виходить з [illegible] двох трьох одиниць — вони не [illegible] огірчені, зломані, дразливі до [illegible] відчужують ся від людий і [illegible] но в забуте. Авторовий ідеал: „[illegible] буття" — се ідеал цілих [illegible] молодіжи, що виходить з народа. [illegible] джує ся теорія, що, мовляв, з [illegible] ходять сильні, здорові борці: на [illegible] го публичного житя в Галичині, [illegible] під увагу не одиниці, тільки [illegible] ше зазначили й зазначують свою [illegible] Барвінські, Борковські, Романчук, [illegible] ні, Овуненські, Трильовські, [illegible] чим ті, що не вийшли з тих „[illegible] го" повістка й інтелігенції, „[illegible] з народа скорше мучать ся, [illegible] чують ся, їх житє сильнійше [illegible]

І ось один з них жалуєть ся [illegible] Все одно, чи робить він се [illegible]

Маніфестації дня 3. марта.

Яворів.

Дня 3. марта с. р. відбули ся заранже в повітовою організацією величні маніфестації, на якій учасники дали вислів радости з приводу заключення мира з Укр. Народною Республикою та з цілою рішучістю за справу української державности в межах австрійської монархії.

Вже від самого рана збирала ся велика маса народу до парохіяльної церкви в Яворові, де відбуло ся торжественне Богослужене, в якім взяли участь представники всіх українських яворівських товариств. В часі Богослуженя виголосив патріотичну проповідь о. Іван Фенич, а по Богослуженю підніс о. Яворова о. Лев Левицький многоліття українському народови і великій українській державі.

Зі співом пісні: „Боже Великий, Єдиний“ вийшли учасники Богослуженя разом перед Народний Дім і в числі яких 20.000 зайняли битись рядом, на якім відбуло ся маніфестаційне віче.

Перший промовляв повітовий організатор д-р Роман Сенель та пояснив на велику хвалю, яку переживає наш нарід що вперед тепер до невоюваного — розвинув вібраним задачу і відкрив маніфестаційного віча та віддав до вибору президії в особі о. совітника Сологуба як голови віча та професора Андрія Молчки як секретаря.

З черги промовляв професор укр. гімназії в Яворові Михайло Білик, який в річевій промові пояснив вібраним вагу та значінє безпосереднього мира та вказав на се, що цілі більшість, котра станула тепер на новім історичнім шляху і власними силами двигає ся з вікової неволі — повинна відперти всякі спроби прилучення старинних укр. земель — Холмщини і Підляшя до матірного краю.

Директор Ярослав Біленький представив коротко цілу довгу борбу за наші національні права в Галичині і підніс конечність цілого краю та домагане утворення з усіх частий населених укр. народом осібної державної організації в рамах української монархії.

Відтак ухвалено резолюції з привітом для української держави та з домаганем утворення окремого українського коронного краю в Австрії.

Вкінци підніс адв. д-р Секела оклик в честь нашого монарха як короля старинного Галича.

Відспівано народні гимни і серед великого відгому духа розійшлись вібрані доміи.

Повітова організація вислала зараз відповідні телеграми до кабінетової канцелярії, до міністерства і до Укр. Парляментарної Репрезентації.

Товмач.

Святочний обхід проголошення самостійної Української Народної Республики відбув ся в Товмачи 3 марта с. р. при участи 10—12 тисяч народу. Вже о 10 годині рано простора площа перед церквою була битком набита. З усіх сторін з'їхали ся до Товмачи з прапорами та відповідними написами. Найчисленнійшу участь в святі взяли громади Олеша і Нижбів.

По Богослуженю посол д-р Іван Мавук отворив святочні збори, та по повітовленю вступних формальностий розповів історію нашого дотеперішного житя, і хід подій, що вложили ся на теперішне наше політичне положенє, вкінці відчитав вісті рівнозначні революції, які принято одноголосно. Промовляв ще о. Галібей, священик з Олеші; Володимир Шуляр, управ. школи з Братишева і найчасше зі всіх п. Поліна Гриміна, учителька в Горигляд.

По промовах відбув ся маніфестаційний похід, якого правдивою окрасою була кілька бандерій товмацьких січовиків.

Активні та резервові офіцири-Українці

без ріжниці військової ранги (так само аудітори, лікарі, провіянтові оф. і однорічні охотники), що мають покінчений університет (з іспитами чи без)

охотять подати безпроволочно (лист рекомендований!), **свої точні адреси з датами** про вік, студії, літа і ранґу цивільної служби, літа ранґу і приділ військової служби на адресу: **Ukrainische Parlamentarische Vertretung, Wien-Parlament.**

НОВИНКИ

Львів, 19. марта 1918.

— **З приводу недостачі паперу** мусимо в найблизший час видавати наш дневник в зменшеним форматі. Наше видавництво робить усі можливі заходи, щоби забезпечити на далі видаванє дневника в нормальнім форматі.

— **Торговельні зносини між Австро-Угорщиною й Українською Народною Республикою.** Вчера переїздила через Львів австро-угорська комісія, яка під проводом гр. Форгача поїхала до Києва, щоби там обговорити з українським правительством організацию товарового обороту по думці берестейського договору.

— **Німецький амбасадор в Києві.** Амбасадор Німеччини бар. Мум прибув вже 15. с. м. до Києва.

— **Нові монети.** Буджетова комісія палати послів приняла правительственне предложенє в справі нових австрійських золотих і срібних монет. Нові 20 і 10 коронові золоті монети, як також 5 і 2 коронові срібні монети, мають образ цісаря Карла і напис: „Pace bel loque pro patria cum populo meo“.

— **Редактор чеських „Narodni Listy“ в німецькім полоні.** Редактор молодочеського органу „Narodni Listy“ Богдан Павлю, що як ц. і к. хорунжий перейшов 11. лютого 1916 на російську сторону, дістав ся на Україні в руки Німців. В Росії видавав він в Петрограді чесько-словацьку газету й організував чесько-словацькі бриґади. Тепер бив ся по стороні большевиків і в оружем в руці попав у полон.

— **Сходини членів „Товариства охорони українських старинок“** відбудуть ся в четвер 21. марта о год. 5 по пол. в канцелярії Наукового Тов. ім. Шевченка вул. Чарнецького 26. пов.— І. Свєнціцкий.

— **Російським амбасадором в Берліні** іменований Иффе, бувший президент російської мирової делеґації в Берестю.

— **Уділюванє причинків в Бебреччині.** Пишуть нам: На що мовоюють собі в нас всякі урядові і півурядові органи, нехай послужать отсей факт: В Хлібовичах Великих, повіт Бібрка, жає вдовиця Тамка Чмир, друге замужже Сера, якої син Іван Чмир служить від 12. лютого 1917 при ц. і к. 15 пп. Вона вже кілька разів ходила до Бібрки і жде на той нещасливий причинок від місяців, одначе не маючи ніяких дарунків для пана урядника (жида) в уряді податковім, не отримала його до нині. Пан писар громадський Вікторко (Поляк) взяв від бідної жінки за ласкаву поміч і виписуванє квітів аж 60 корон, а на запит, коли вже раз дістане, сказав: „Беріть курку й масло і несіть до Бібрки, то певно буде“. Прийдеться їй хиба продати хату, щоби купувати масло і кури для панів з уряду податкового, бо свого нічого не має, щоби взяти дістала те, що її правно належить ся. — Ю. Тр.

— **Управа табору в Ґмінді** подає до відома всіх виселенцям, котрі привели були корови чи коні до ґмінського табору, а не забрали їх назад, що на основі рішення міністерства справ внутрішних в порозумінню з міністерством рільництва ті корови, котрі тутешний відділ господарський зміг ще заховати, передано централі для відбудови Галичини, а централя відступила їх товариству „Сільський Господар“ для відпродажі східно галицькому українському населеню і то в першій мірі тим, що віддали свої корови в Ґмінді. Тому не можуть поодинокі виселенці дістати тут коров, тільки гроші, які виключує сейчас за зворотом квітів каса „Landwirtschaftliche Geschäftsstelle der k. k. n. ö. Statthalterei in Gmünd N. O.“ Так само має бути порішена справа з кіньми і возами виселенців. За грішми не потрібно являтись особисто, лиш переслати почтою відповідні просьби з залученем оригінальних квітів на висше наведену адресу. Управитель табору д-р Осип Білинський.

— **Заходом кружка Українського Товариства Педаґоґічного в Бережанах** отворено семинарійні курси, на котрих учать ґімназійні професори. Від цвітня 1918 отворить ся приготовний курс до ґімназії. Села, з котрих ще доси не отворено шкіл, а також і инші повинні прислати синів на науку. Всеч. Отці і Пов. учительство зволять селян про отворенє сих курсів повідомити. Науку на приготовнім курсі вести-ме проф. гімн. Т. Сидка. — За видїх кружка Українського Товариства Педаґоґічного в Бережанах. Д-р В. Левицький голова. Д. Бейко секретар.

— **Калущина позір!** Загальні збори кружка У. Т. П. в Калуши відбудуть ся дня 25. с. м. о год. 2 по пол. в домі Галерової. Прошу усіх, кому під сей великий час доля рідного шкільництва лежить на серци на ці збори конечно прибути.—Іван Стебельський голова.

— **Станиславівські зелізничники — позір!** В неділю, 24. с. м., о 7 год. вечером в сали чит. „Просвіта“ відбудуть ся загальні збори українських зелізничників зі слідуючим порядком: 1) реферат про організацию, 2) вибір управи, 3) внесеня. На збори приїде організатор українських зелізничників тов. Осип Крутій. Просимо о численну участь. — За тимчасовий комітет Попович, Волянський. 1—3

Українські Зелізничники!

Організуйтесь у свою фахову організацию (Львів, вул. Городецька 95). 2—10

причина сього? Чи її можна усунути? Чи є потребою, й усунути її можна без-з части. Але передовсім треба на них звернути увагу й нижнійше обходити ся з ними, чим досі, системат нічо вказувати їм, колі на те, що жиє інтелігента се не але тяжке житє, тільке інакше від нужного й мешкського. В нім треба гарту більшого чим при ріллі й верстаті. В заміну цій тягар дає воно ясеу свідомість і обовязок — ширшу, ширший духовий кругозір і можність більшої праці. Нічого інше. Я уважав би одним в головних завдань школи: навчити молодіж з народа бучуткою на обиди „згори“, не нарікати, учити остої та вимріяного забутя в праці, бо справдить ся теорія про здоровійшу націю й здоровійшу творчість тих, що вийшли з народа.

По сім екскурві, що на мою думку до основи, на якій повставють такі твори обговорений, перву на викінчене до самої точки. Зовсім не стою на тім становищи, що „сьогодні мусить писати зрозуміло, „як на долоні“, або що не слід вживати символіки. Думаю, що нікому авторови не пошко, коли він 1) вже, що хоче сказати, 2) пишучи середину нарису чи мо-, чого хотів на початку і чого хотіти не 3) не забуває, що чорні тучі й та довгий сьвіт „підлих“ людий зустрі-ся в житю все таки рідше, чим зви-дні і ночі та звичайних людий. Про мою думку доконче треба памятати на наслідки аж такої забудькова-не можна звалити навіть на найбільш-ких“ професорів і людий.

„Все инше дасть ся Вам“, лиш того ні.

Осип Назарук.

ПОМЕРЛИ:

Іван Дубляниця, емеритований управитель школи в Дібчі, краєвського повіта у покоїв ся в 67. році житя, дня 28. лютого с. р.

Покійний від ранніх літ свого житя трудив ся щиро в Дібчі, своїм родинним селі, де овечі Бога кращі бачили на кождім поли просвітнім, політичнім і економічнім. Вічна Йому память!

Учительстве школи в Дібчі місто вінки на домовину Покійного, скидало за посередництвом Хвеської Адміністрації „Діла" 50 К на цїли Українського Педагогічного Товариства у Львові.

о. Петро Ісаєвич, гр.-кат. парох Городка, декан жовківський і Совітник Ев. консисторії упокоїв ся після довгих і важких терпінь, приняв. Найсвятійші Тайни, в понеділок 18. с. м. у Львові в 55. році житя і в 30. році священства. Похорон буде в середу, 20. с. м. о год. 1/2 9 саме з каплиці анатомії при вул. Пекарській 52 до церкви св. Петра і Павла, звідки похоронний похід удасть ся на Личаківське кладовище. В. И. П.!

Провірте Ваші поліси

на обезпечене Ваших будинків в „ДНІСТРІ", чи не за низько асекуровані Ваші будинки, і в разі потреби підвисшіть обезпечену суму до висоти правдивої вартости, бо Товариство ніколи не виплачує відшкодовання понад суму, хочби дійсна вартість була висша. 1 с 6-2

ОГОЛОШЕНЯ.

Середа, 20. марта 1918.

Імена: греко-кат.: Вас. і Ефр. — римо-кат.: Моахіма.

Завтра: греко-кат.: Теофілакта — римо-кат.: Вендикта.

Український Народний Театр Т-ва „Бесїда" у Львові під управою К. Рубчаковної. Сала Т-ва ім. М. Лисенка ул. Шашкевича 5.

В суботу дня 23. марта 1918 „Романтичні", ком. на 3 дії Ростана.

В неділю, дня 24. марта 1918 „Степовий гість", драма на 5 дій Б. Грінченка.

Початок о год. 7 веч.

Білети раньше набути можна в „Народнім Домі", в день представлення при касі театру від год. 5 по пол. 1—2

| Вінчане п. Володимира Бальки, учителя богослова з п. Галею Нікодемовичівною відбуло ся 27 лютого 1917 р. у Львові в церкві св. Юра. 817 1—1

| Завідане Української технічної Комісії відбудови краю при товаристві „Сільський Господар" відбудеть ся в понеділок 25. марта о год. 10 до четвертої пополудни в льокалях Комісії при вул. Зіморовича ч. 20 IV. 1—2

| Українська Технічна Комісія відбудови краю при кр. тов. гос. „Сільський Господар" у Львові вул. Зіморовича ч. 20 удїляє всякі пояснення що до відбудови краю, переводить опіку воєнних шкод, виконує всякі помірі, кошторисы, проєкти й цїнки на будинки публичні, приватні, парохіяльні. Бюро Комісії отворене щоденно по пол. між 3—6 1—4

| Повіт Калущина! Загальні збори філії „Просвіти" відбудуть ся в понеділок 25. с. м. о год. 12 ій в пол. в домі д-ра Курівки.

| Бережанщина. Загальні збори кружка „Українського Товариства Педагогічного в Бережанах відбудуть ся дня 24. марта 1918 о годині 17 перед полуднем в бурсі Т. Шевченка в отсим порядком: 1) Отворене збори, 2) Звіт з діяльности, 3) Вибір старшини, 4) Реферат педагогічний і політично-шкільний, 5) Дискусія і внески. — Старшина. 1—1

| Хто міг би поінформувати мене про місце побуту Ярема Малиса, студ. медицини, котрого Москалі в часі відвороту в 1917 р. в лютім вивезли — зволить ласкаво написати на адресу: Кирпіч Микола, учитель в Підгайцях. В жовтни 1917 р. мав бути в Переяславі на Україні. 842 1—2

| На членських сходинах Тов. „Союз Українок", що відбудуть ся в середу, дня 20. марта в сали „Бесїди", виголосить реферат п. д-р Мікарушка: Чи учити нас, наші діти греки і латини, чи новочасних живих мов. Початок о год. 6. вечером. О год. 5. тогож дня буде засїдане другої секції. 838 2—2

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Христина Голота емігрантка з Серетець коло Зборова шукає свого Стефана, котрий попав в неволю російську як умер 17 н. Бранцїв в місті Ровенки. 839 1—3

НАДІСЛАНЕ.

Секундер загального шпитали

Д-р А. ШВАРЦ

ординує в хоробах скірних і венеричних від г. 12—1 для жінок і від 3—5 для мужчин. Львів, Краковського 11 кар. XVII 1—2

„О Я"

крем до лиця і рук, вигіжнює і вибілює шкіру, ціна К 1·60 за штуку. Знаменитий крем до зубів, — ціна К 1·70.

Сольофаро — незрівняний порошок до чищення зубів, ціна пакету 30 сот. 436 а 60—1

С. ФЕДЕР, Львів, вул. Сикстуська 7.

М. ТОПОЛЬНИЦЬКА

САЛЬОН МОД — Львів, вул. Коперника 1. 710 (над аптекою Миколяшка) — 9—10

одержала

- ВЕСНЯНІ КАПЕЛЮХИ -

Капелюхи солоняні приймає до перероблення. Замовлення з провінції приймає і скоро виконує.

До заряду господарством домашним у місті (кухня, корова, хліб) шукаю особи в середнім віці. Зголошення в поданням вимог Е. Щепанська, Городенка 845 1—3

Спаумниці до кухні і до догляду домашнього господарства (корова, хліб) на доброю кавародою (добрий харч) шукаю. Зголошення з поданням вимог. Е. Щепанська Городенка. 846 1—3

Інструктора до 2 хлопців, з IV кар. і 1. кл. гім. потрібно сейчас. 100 кор. місячно і цїле удержане. Гр. кат. урядпарох Літовиці п. на місті. 844 1—3

Уміючий богослов пошукує лекції до шкіл народних або гімназіяльних, або якогонебудь бюрового занятя. Услуги хутко. Зголошення слати до адміністр. „Діла" під Богослов 2 „Б". 843 1—2

Реперацїйний верстат поручік приймає кожухи до направи. З 3-х пар вношених 1 пари направлений, а 4-а пар нових скарпетки 2 пари направлені. Шраєр. Академічна 15. XIII 1—3

„JERRY" Сплка з обм. пор.

Американські урядженя бюрові

Централя: Краків, Фльоріянська 28. Філія: Львів, Сикстуська 2

Одинока українська Гос. взаїмних обезпечень на житє ц. 60

„КАРПАТІЯ"

почесний президент Його Ексцеленція полит. граф Шептицький

товариство оперте на взаїмности і чисто приналежить саміх членів. Учить вже по трех літах неоспорима надість обезпечень. Приймає по трех літах право дивіденд, а по трех літах удїляє позички до відсотків.

У всіх справах звертати ся на адресу: Львів, — вулиця Руська. Годинн урядов від 8. до

Для кружків консументів „Народної Торговлі" має транспорт мануфактури, котрий буде мав понад 1000 осіб на прокормлення. Кожда 1 бочку. Менші Кружки дістають [illegible] Розділяють. Задаток К 100 [illegible] Торговля", Львів, Відня К.

- ТОМАСИНУ

замовляти на збірні замовлення через „Сільського Господаря" постарають [illegible] рільничими експонтурами або [illegible] по цінах ц. к. намісництва (кілограм [illegible] насіння 56 сот., мішки і фрахт [illegible] дісланем К 3000 до розчислення [illegible] ню фактури, доставлю

„КРАЄВИЙ СОЮЗ ГОСПОДАРСЬКИЙ СПІЛОК"

у ЛЬВОВІ, вул. [illegible]

Накладом Видавничого Товариства „УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРА" (УРНА СКАРБНИЦЬ) друкують ся і незабаром появлять ся [illegible] для молодїжи:

1. Стефанюк: Остров із [illegible] (з англійського).
2. Юлїя Оліфантова: [illegible] в часі Святослава
3. Райдер Гаґґерт: Серце світу [illegible]
4. Д-р Микола Чайковський: [illegible] (про дитяче літаннє, в чисмах [illegible]

ІЛЮСТРОВАНА ПАМЯТКОВА [illegible]

„ЦАРСЬКИЙ ВЯЗЕНЬ"

в якій описано ув'язнення, невольу [illegible] митрополита А. Шептицького, [illegible] вже вийшла з друку; її обсяг [illegible] 16 аркушів, тому коштує [illegible] мірник 8 К. (з рекоменд. [illegible] в оправі 11 К. (з рекоменд. [illegible]

Головний склад в стар. [illegible] Львів, ул. Руська 29.

Весь дохід призначений на [illegible]

ЛЮМ[illegible]

ЛЬВІВ, площа Марійська [illegible]

поручає [illegible] мафтові і всі [illegible] марівки ґазон [illegible]

Сітки ґазові по [illegible]

XIV. 1—2

ЧИТАЙТЕ! НА ЧАСІ [illegible]

Хто хоче пояснити [illegible] нощення польських і російських [illegible] партій до справи САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО [illegible] нехай перечитає Д-ра Мих. [illegible]

„Польський і руський [illegible] люційний рух і Україн[illegible]

(стор. VIII+200. Ціна 3 кор.)

„ЛЮДИ" біографічно-літературні [illegible]

(Драгоманів, Франко, Пасик, [illegible] Бернштейн, Ренан, Кропоткін, Тесла, [illegible] Гарібальді) з портретами

(Стор. 132. Ціна 1 Кор. 50 сот.)

ЗАМОВЛЯТИ: КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. Шевченка у Львові, Ринок [illegible]

На провінцію висилають ся [illegible]

Відповідає за редакцію Д-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.

З друкарні „Діла", Львів, Ринок [illegible]